

Arbetsmarknadsdepartementet

Jämställdhetsmyndigheten
länsstyrelserna se bilaga 1

Uppdrag om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel

Regeringens beslut

Regeringen ger Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att kartlägga kunskapsläget om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Jämställdhetsmyndigheten ska även kartlägga vilka åtgärder inom offentlig sektor, näringsliv eller civilsamhället som pågår eller nyligen har avslutats inom detta område. Vidare ska Jämställdhetsmyndigheten föreslå åtgärder för ökad kompetens samt, vid behov, åtgärder för att minska utsattheten för de digitala dimensionerna av våld.

Regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att samla in kunskap om åtgärder på lokal och regional nivå.

Jämställdhetsmyndigheten ska inhämta kunskap från Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid), Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt kunskapscentrum om våld mot barn), Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Mediemyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för digital förvaltning, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Myndigheten för delaktighet och Totalförsvarets forskningsinstitut.

I uppdragets genomförande ska kunskap och synpunkter även inhämtas från Sveriges Kommuner och Regioner och relevanta civilsamhällesorganisationer. Uppdraget ska genomgående genomföras med beaktande av

grupper som kan vara särskilt utsatta, såsom barn och unga, personer med funktionsnedsättning och hbtqi-personer.

Jämställdhetsmyndigheten ska redovisa uppdraget senast 27 februari 2026 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

För uppdraget får Jämställdhetsmyndigheten under 2024 använda högst 2 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetår 2024 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 2 Särskilda jämställdhetsåtgärder – del till Jämställdhetsmyndigheten.

Länsstyrelsen i Örebro län får för uppdraget använda högst 250 000 kronor att fördela till länsstyrelsernas arbete som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetår 2024 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 4 Särskilda jämställdhetsåtgärder – del till Länsstyrelsen i Örebro län. För uppdraget får Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt kunskapscentrum) under 2024 använda högst 300 000 kronor vardera och Statens institutionsstyrelse och Totalförsvarets forskningsinstitut under 2024 använda högst 100 000 kronor vardera. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024. Outnyttjade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2025. Senast den 28 mars 2025 ska myndigheterna lämna en ekonomisk redovisning till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Regeringen beräknar att medel kommer att avsättas för uppdraget för 2025 och 2026 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Skälen för regeringens beslut

Den digitala dimensionen av våld är ett brett spektrum av våld eller hot som har som gemensam nämnare att det begås via internet eller på något sätt underlättas av tekniska hjälpmedel eller de funktioner som finns på internet. Förutom effekterna av att ha utsatts för våld kan de digitala dimensionerna

av våld medföra att de som utsätts drar sig från att använda sociala medier eller att uttala sig offentligt, vilket är ett demokratiproblem. För en närmare beskrivning av vad som omfattas av detta uppdrag, se under rubriken Närmare om uppdraget.

GREVIO (*Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence*), dvs. det oberoende expertorgan som har ansvar för att övervaka parternas genomförande av *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet* (Istanbulkonventionen), rekommenderar bland annat att staterna ska genomföra kunskapshöjande kampanjer på området, öka kunskapen bland yrkesverksamma, inkludera de digitala dimensionerna av våld i existerande åtgärder som rör mäns våld mot kvinnor samt säkerställa att statistik avseende våld omfattar denna dimension. För att kunna svara mot rekommendationen behövs i ett första steg klargöras hur kunskapsläget ser ut idag. Syftet med detta uppdrag är att skapa en samlad bild av kunskap och behov av åtgärder samt en gemensam förståelse av vad de digitala dimensionerna av våld innebär.

Under de senaste åren har åtgärder som rör detta område vidtagits och viss kunskapsinsamling har skett. Exempelvis visar undersökningen Unga, sex och internet efter #metoo som genomfördes 2020–2021 att 36,9 procent av de tillfrågade i årskurs tre på gymnasiet någon gång skickat en avklädd bild eller film. Det var vanligare bland flickor (43,2 procent) än bland pojkar (29,0 procent), men vanligast var det bland de som inte identifierade sig som pojke eller flicka (46,2 procent). Något helhetsgrepp har dock inte tagits och framför allt saknas kunskap om vuxnas utsatthet för de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Det finns därför ett behov av att samla den kunskap som finns inom forskning och andra studier och bland såväl det offentliga som civilsamhället och näringslivet, samt att skapa en samordning och översikt avseende dessa frågor.

Närmare om uppdraget

Jämställdhetsmyndigheten ska kartlägga och sammanfatta kunskapsläget från forskning och andra studier som är relevanta för svenska förhållanden om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Jämställdhetsmyndigheten ska vidare kartlägga vilka åtgärder inom offentlig

sektor, näringsliv eller civilsamhället som pågår eller nyligen har avslutats inom detta område i Sverige.

Jämställdhetsmyndigheten ska med utgångspunkt i kartläggningen, inklusive den information som samlas in från samverkande myndigheter, föreslå åtgärder för att förbättra kompetensen på området såväl bland allmänheten som bland yrkesverksamma som bedöms vara särskilt viktiga för att uppmärksamma denna dimension av våld. Jämställdhetsmyndigheten ska vid behov även föreslå åtgärder för att minska utsattheten för de digitala dimensionerna av våld, med särskilt fokus på de grupper som av myndigheten bedöms mest utsatta respektive mest sårbara.

Länsstyrelserna ska samla in kunskap om åtgärder på lokal och regional nivå som genomförs inom offentlig sektor, näringsliv eller civilsamhälle.

GREVIO har tagit fram rekommendationer på området¹ där det framgår vad som kan ingå i begreppet digitala dimensioner av våld.

Rekommendationerna omfattar sexuella trakasserier via internet, stalkning på internet eller som underlättas av tekniska hjälpmedel samt digitala dimensioner av psykiskt våld². Sexuella trakasserier via internet omfattar i sin tur bild- eller videodelning utan samtycke; att utan samtycke producera eller anskaffa intima bilder eller videor; utnyttjande, tvång och hot; sexualiserad mobbning och blottning via de funktioner som finns på internet³. Förövaren kan vara en närstående, en bekant eller okänd. Dessa företeelser, när barn eller vuxna är utsatta, omfattas av uppdraget.

I uppdraget ingår även att kartlägga kunskapsläget om kontaktförsök med barn under 18 år i sexuellt syfte via internet. Även kartläggning av kunskapsläget om digitala dimensioner av brottslighet i pornografiska syften (inklusive kränkande fotografering, olaga integritetsintrång och förtal), liksom digitala dimensioner av prostitution och människohandel, t.ex. eskortsidor där sexuella tjänster kan beställas, omfattas av uppdraget. I dessa delar ska de kartläggningar som redan genomförts i betänkandena *Ut ur*

¹ GREVIO General Recommendation No. 1 on the digital dimension of violence against women (2021).

² Arbetsmarknadsdepartementets översättning. I original Online sexual harassment, Online and technology-facilitated stalking samt Digital dimension of psychological violence.

³ Arbetsmarknadsdepartementets översättning. I original 1) non-consensual image or video sharing; 2) non-consensual taking, producing or procuring of intimate images or videos; 3) exploitation, coercion and threats 4) sexualised bullying; and 5) cyberflashing.

utsatthet (SOU 2023:97) och *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras* (SOU 2023:98) beaktas.

På regeringens vägnar

Paulina Brandberg

Frida Hansson

Kopia till

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt kunskapscentrum om våld mot barn)

Mediemyndigheten

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Polismyndigheten

Socialstyrelsen

Statens institutionsstyrelse

Totalförsvarets forskningsinstitut

Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)

Åklagarmyndigheten

Sveriges Kommuner och Regioner

Bilaga 1

Fortsättning adressater

Länsstyrelsen i Blekinge län

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Gotlands län

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Länsstyrelsen i Kalmar län

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen i Östergötlands län